

مصرف خودسرانه دارو؛ بلای جان با آرامش تن؟!

متاسفانه در جامعه ایرانی فرهنگ خوددرمانی تا حدی رواج یافته و این روزها کمتر کسی برای بیماری‌های سطحی به پزشک مراجعه می‌کند و در صورت رجوع به پزشک نیز به اشتباه، تجویز داروی بیشتری را از پزشک خواستار می‌شوند.

متاسفانه در جامعه ایرانی فرهنگ خوددرمانی تا حدی رواج یافته و این روزها کمتر کسی برای بیماری‌های سطحی به پزشک مراجعه می‌کند و در صورت رجوع به پزشک نیز به اشتباه، تجویز داروی بیشتری را از پزشک خواستار می‌شوند.

به گزارش سرویس سلامت خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، از طرف دیگر باز هم به دلیل همین فرهنگ اشتباه، پیش از اتمام کامل داروها، مصرف آنها قطع می‌شود و همین موضوع سبب انباشت بیش از حد نیاز دارو در منازل می‌شود.

متاسفانه تعداد افرادی که با همین روش و به شکل خودسرانه، خوددرمانی می‌کنند و با وجود هشدار مکرر پزشکان، داروسازان و حتی اورژانس نسبت به عواقب درمان‌های بدون مشورت با پزشک، همچنان به این روال ادامه می‌دهند، کم نیست.

به گزارش خبرنگار ایسنا منطقه علوم پزشکی تهران - دکتر حسین بیگی در همین راستا افزایش فشارخون و دفع کلسیم را در کمین مصرف کنندگان خودسرانه دارو دانست و گفت: با توجه به افزایش سن جامعه و به دنبال آن افزایش مصرف کنندگان دارو، مصرف خودسرانه نیز افزایش می‌یابد چرا که دوران کهولت افراد شایع‌ترین سن برای مصرف خودسرانه مسکن‌هاست که به دنبال افزایش درد در این سنین است.

این دکترای داروسازی با اشاره به اینکه استفاده از داروهای داروهای ضد التهاب غیراستروئیدی (NSAID) باید زیر نظر پزشک معالج مصرف شود، گفت: مصرف بی‌رویه و خودسرانه داروها به دلیل وجود ترکیبات حاوی سدیم، عملکرد کلیه را تحت تاثیر قرار می‌دهد. بنابراین داروهای دیکلوفناک سدیم با داروهای حاوی پتاسیم جایگزین می‌شوند تا بیماران کلیوی در صورت درد بتوانند از این دارو استفاده کنند.

وی در ادامه افزود: بسیاری از مردم بدون در نظر گرفتن کارکردهای یک دارو، در شرایط مختلف اقدام به مصرف آن می‌کنند که این مصرف‌های بدون مشورت، موجب بروز عواقب سوئی از جمله مسمومیت‌های دارویی، درمان نشدن، افزایش غلظت دارو در خون و حتی مرگ می‌شود.

بیگی با بیان اینکه سدیم موجود در داروها باعث دفع بیش از حد کلسیم بدن می‌شود، تاکید کرد: تسریع روند پوکی استخوان‌ها از جمله عوارض مهم مصرف خودسرانه و بی‌رویه داروست که افراد با عارضه فشار خون و مشکلات کلیه باید داروهای شیمیایی و گیاهی را زیر نظر متخصص خود مصرف کنند.

دکتر سعید واقفی، عضو انجمن داروسازان ایران نیز در خصوص نحوه مصرف نادرست دارو، خاطرنشان کرد: عدم مصرف دارو تا پایان، موجب انباشت انواع دارو در منزل می‌شود و با عود مجدد بیماری، بیماران اقدام به درمان خودسرانه یا داروهای باقی‌مانده می‌کنند. این در حالی است که هر قلم دارو با توجه به شدت بیماری، تجویز می‌شود و باید تا پایان مصرف شود. لازم به ذکر است که در بسیاری از مواقع، شیوه درمان بیماری‌های مشابه، متفاوت است و نباید خودسرانه از داروهای قبلی برای درمان بیماری جدید استفاده شود.

این عضو انجمن داروسازان ایران با بیان اینکه صنعت داروسازی ایران در مقایسه با کشورهای هم‌تراز رشد چشمگیری داشته است، یادآور شد: اکنون از نظر صنعت داروسازی وضع بسیاری خوبی داریم، اما در فرهنگ استفاده از دارو با مشکل مواجه هستیم، چراکه آموزش نقش موثری در این زمینه دارد اما رسانه‌ها درباره این آموزش‌ها، نقش خود را به خوبی ایفا نکرده‌اند.

در ادامه دکتر مینو، فوق تخصص کلیه نیز با اشاره به اینکه داروهای داروهای ضد التهاب غیراستروئیدی (NSAID) از جمله مسکن‌ها با اثر عوارضی بر روی کلیه و فشار خون است، تاکید کرد: جایگزین شدن این دارو با داروهای استامینوفن که عوارض به نسبت کمتری دارند، باید تحت نظر پزشک مربوطه صورت گیرد، چرا که متخصصان با آگاهی از داروهای مختلف می‌توانند داروهای با عوارض کمتر را پیشنهاد کنند.

این فوق تخصص کلیه با بیان اینکه مصرف کنندگان داروهای فشارخون اگر آن را همزمان با داروهای داروهای ضد التهاب غیر استروئیدی (NSAID) مصرف کنند، این امر می‌تواند باعث تشدید فشار خون شود، افزود: نارسایی حاد و مزمن کلیه، اختلالات آب و الکترولیتی، سرطان کلیه و افزایش و تشدید فشار خون از جمله عوارض مصرف داروهای NSAID به همراه داروهای فشار خون است. بنابراین افراد مسن که با وجود درد مفاصل و به خصوص زنانها به سمت مصرف این نوع دارو می‌روند، باید آگاه شوند تا با مصرف خودسرانه، بروز مشکلات کلیه را افزایش ندهند.

وی کاهش استرس و تصحیح عادت‌های روزمره را در زمان کوتاه در کنترل فشار خون موثر دانست و خاطر نشان کرد: با افزایش سن، کنترل فشار خون امری اجتناب ناپذیر است که می‌توانیم با ایجاد تغییرات بر وعده غذایی و افزودن مواد حاوی پتاسیم به آن، اثرات ناشی از سن بر فشارخون را دخیل کرد.

این عضو هیات علمی دانشگاه تهران در پایان یادآور شد: با اجتناب از کم تحرکی، افزایش فعالیت و جنب و جوش و کاهش مصرف نمک می‌توان فشارخون و بیماری‌های کلیوی را کنترل کرد. همچنین آموزش به بیمار برای رسیدن به هدف در کاهش ریسک فشارخون و به حداقل رساندن عوارض داروها کمک کننده است.